

Sygn. akt: KIO/KD 10/25

**UCHWAŁA
KRAJOWEJ IZBY ODWOŁAWCZEJ**

Warszawa 23 lipca 2025 r.

Krajowa Izba Odwoławcza w składzie:

Przewodniczący: Ernest Klauziński
Małgorzata Jodłowska
Monika Kawa-Ogorzałek

po rozpatrzeniu zastrzeżeń z 2 lipca 2025 r. zgłoszonych do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych przez: Gminę Miasto Szczecin - Centrum Usług Społecznych w Szczecinie (dawniej Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie) od wyniku kontroli doraźnej z 26 czerwca 2025 r. (KND/161/24/DKZP), w przedmiocie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na: Przygotowanie poprzez obróbkę cieplną produktów żywnościowych oraz wydawanie gorących posiłków dla osób uprawnionych skierowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie (wszczętego 5 grudnia 2024 r. w trybie podstawowym bez negocjacji - art. 275 pkt 1 w zw. z art. 359 pkt 2 Pzp)

wyraża opinię:

zastrzeżenia Zamawiającego nie zasługują na uwzględnienie.

Uzasadnienie

Przedmiotem zamówienia było przygotowanie poprzez obróbkę cieplną produktów żywnościowych oraz wydawanie gorących posiłków dla osób uprawnionych skierowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie.

Zamawiający – Gmina Miasto Szczecin - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie z siedzibą w Szczecinie wszczął 5 grudnia 2024 r. postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie podstawowym bez negocjacji. Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych pod numerem 2024/BZP 00634552.

W postępowaniu wpłynęła jedna oferta - złożona przez D.Ś. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą D.Ś. Klub Studencki Szafa, Pizzeria Zielony Melonik P.H.U. Sigma, ul. Bohaterów Warszawy 55, 71-070 Szczecin. Oferta ta została wybrana jako najkorzystniejsza w postępowaniu i 30 grudnia 2024 r. Zamawiający zawarł z wykonawcą Umowę 94/2024 na łączną kwotę nie większą niż 213 000 zł - zryczałtowana cena za jeden posiłek wyniosła 25 zł, a zamówienie opiewa na 8 520 posiłków.

Zgodnie z Protokołem kontroli doraźnej KND/161/24/DKZP z 26 czerwca 2025 r.:

1. Postępowanie wyjaśniające stanowiące wstępny etap kontroli wszczęte zostało na wniosek z 10 grudnia 2024 r. o nr WK/401/24/DKZP. We wniosku o wszczęcie kontroli Wnioskodawca podniósł, iż w przedmiotowym postępowaniu Zamawiający, w zakresie zdolności technicznej lub zawodowej określił warunek udziału w postępowaniu polegający na wykazaniu się przez wykonawców doświadczeniem w obsłudze gastronomicznej dotyczącej wydawania posiłków dla osób objętych pomocą społeczną, który to ograniczał konkurencję oraz prowadził do eliminacji z postępowania wykonawców zdolnych do realizacji zamówienia.
2. Przebieg postępowania wyjaśniającego:

Pismem z 20 grudnia 2024 r. (znak pisma: DKZP.WKZ1.442.168.2024.MJ) Zamawiający został poinformowany o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w tej sprawie, ponadto zwrócono się do Zamawiającego o ustosunkowanie się do zarzutów Wnioskodawcy, jak również o przekazanie dokumentów dotyczących przedmiotowego postępowania.

Pismem z 2 stycznia 2025 r. drogą elektroniczną Zamawiający przekazał dokumenty dotyczące postępowania oraz udzielił wyjaśnień.

W wyniku analizy złożonych dokumentów oraz wyjaśnień Zamawiającego, 5 czerwca 2025 r. Prezes Urzędu poinformował Zamawiającego o dalszym prowadzeniu kontroli doraźnej przedmiotowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w związku z uzasadnionym przypuszczeniem, że doszło do naruszenia przepisów ustawy Pzp, które mogło mieć wpływ na wynik postępowania.

Po przeprowadzeniu kontroli doraźnej zamówienia, na podstawie art. 603 ust. 1 Pzp Prezes Urzędu Zamówień Publicznych stwierdził naruszenie przez Zamawiającego: art. 112 ust. 1 w zw. z art. 116 ust. 1 oraz art. 16 pkt 1 i 3 Pzp przez zawarcie w opisie warunku udziału w postępowaniu dotyczącego zdolności technicznej lub zawodowej wymogu, aby wykonawca wykonał minimum jedną usługę zbiorowego żywienia, polegającą na przygotowaniu poprzez obróbkę cieplną produktów żywnościowych oraz wydawaniu gorących posiłków na rzecz osób objętych pomocą społeczną w ilości min. 8000 szt. w ciągu jednego roku kalendarzowego, co świadczyło o sformułowaniu nadmiernych, nieproporcjonalnych do przedmiotu zamówienia wymagań, które mogły mieć wpływ na ograniczenie konkurencji lub wyeliminowania niektórych podmiotów z udziału w postępowaniu.

W uzasadnieniu ww. stanowiska Prezes Urzędu Zamówień Publicznych wskazał:

Zgodnie z Rozdziałem XV Opis przedmiotu zamówienia SWZ przedmiotem zamówienia objęte zostały usługi polegające na przygotowaniu przez obróbkę cieplną produktów żywnościowych i wydawaniu posiłków dla osób uprawnionych do takiej pomocy na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie.

Wykonawca zobowiązany został do przygotowywania posiłków wg. zasad racjonalnego żywienia i obowiązujących przepisów kulinarnych, o kaloryczności ustalonej przez Instytut Żywności i Żywności oraz do stosowania przemienności i różnorodności zestawów gorących posiłków na przestrzeni tygodnia (zupa/drugie danie).

Zamawiający wymagał, aby wydawanie gorących posiłków osobom uprawnionym odbywało się przez 7 dni w tygodniu, w godzinach od 13.00 do 16.00, z wyjątkiem dni świątecznych.

Ponadto, wymogiem Zamawiającego było by lokal, w którym wydawane są posiłki był zamknięty w niektóre dni świąteczne pod warunkiem jednak, że Wykonawca z kilkudniowym

wyprzedzeniem powiadomi klientów oraz Zamawiającego o terminie zamknięcia stołówki i wyda suchy prowiant o wartości określonej w umowie za przygotowany posiłek.

Zamawiający przewidywał, że w ramach realizacji zamówienia wyda osobom uprawnionym w 2025 r. ok 8 520 posiłków, w tym dziennie około 22 posiłków. Wskazana ilość została podana jako szacunkowa i w czasie obowiązywania umowy może ulec zmianie.

Zamawiający wskazał, że posiłki mogą być wydawane w naczyniach jednorazowych wraz ze sztućcami lub w naczyniach ceramicznych. Zamawiający dopuścił wydanie zestawu gorącego posiłku na wynos oraz ich wydawanie osobie uprawnionej opiekującej się osobą chorą lub osobą mającą trudności w dojściu lub dojeździe do lokalu po uzgodnieniu z właściwym pracownikiem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie.

Zamawiający wymagał, aby Wykonawca przed podpisaniem umowy przedstawił wykaz przykładowych 7 zestawów oferowanych gorących posiłków w ramach przedmiotu zamówienia oraz ich gramaturę (wymagana gramatura) i gramaturę dań składających się na te posiłki według poniższego wzoru (nie mniej niż), np.:

1) Zestaw I Zupa (barszcz z kielbasą + pieczywo) Barszcz - 400g Kielbasa (wkładka) -150 g Chleb krojony - kromka 4 sztuki - 30g, Razem 580g.

2) Zestaw II Drugie danie (kotlet mielony z ziemniakami + surówka), Ziemniaki (zamiennie: ryż, makaron, kasza) - każde po 350g, Sztuka mięsa (130 g - bez sosu, z sosem 150g), kotlet schabowy (130g), ryba (bez panierki 130g, z panierką 140g). udziec z kurczaka (130g), gulasz - potrawka (130g), kotlet mielony (130g) Surówka -50g, Razem min. 530g.

3) Zestaw III Danie mączne (pierogi + zasmażka) Pierogi, naleśniki, knedle, kluski -450g Zasmażka -50 g, (tłuszcz ze skwarkami, masło) Surówka -50g, Razem min. 550 g.

W Rozdziale V SWZ Zamawiający określił warunki udziału w postępowaniu. Zamawiający wskazał, że „o udzielenie zamówienia może ubiegać się wykonawca, który spełnia poniżej określone warunki udziału w postępowaniu dotyczące:

1) zdolności technicznej lub zawodowej:

Minimalny poziom zdolności: zamawiający uzna, że wykonawca posiada wymagane zdolności techniczne i zawodowe zapewniające należyte wykonanie zamówienia, jeżeli wykonawca wykaże, że wykonał należycie w okresie ostatnich trzech lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy w tym okresie, minimum jedną usługę zbiorowego żywienia, polegającą na przygotowaniu, poprzez obróbkę cieplną produktów żywnościowych oraz wydawaniu gorących posiłków na rzecz osób objętych pomocą społeczną w ilości min. 8000 szt. w ciągu jednego roku kalendarzowego.

W przypadku wspólnego ubiegania się o udzielenie zamówienia ww. warunek wykonawcy mogą spełniać łącznie”.

Do upływu terminu składania ofert złożona została oferta przez Wykonawcę Klub Studencki Szafa D. Ś. z siedzibą w Szczecinie.

30 grudnia 2024 r. Zamawiający zawarł umowę w sprawie zamówienia publicznego nr 94/2024 z ww. Wykonawcą.

W toku postępowania kontrolnego Zamawiający udzielił wyjaśnień w sprawie. Zamawiający podniósł, że W przedmiotowym postępowaniu, wzięto pod uwagę, że Gmina Miasto Szczecin realizując zadania publiczne w zakresie pomocy społecznej dotyczące zapewnienia bezpłatnego posiłku osobom uprawnionym na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm. dalej jako u.p.s.), zabezpiecza podstawowe potrzeby mieszkańców Gminy Miasto Szczecin w postaci gorącego posiłku, którzy we własnym zakresie nie są w stanie ich zaspokoić. W szczególności, adresatami zadania są osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, zwłaszcza osoby samotne, w podeszłym wieku, chore i z niepełnosprawnościami. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie jako jednostka organizacyjna Gminy Miasto Szczecin, kieruje osoby uprawnione na podstawie decyzji administracyjnej do odbioru posiłku we wskazanych lokalizacjach. Podmioty realizujące powyższe zadanie wyłaniane są w otwartym konkursie ofert na podstawie ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jak również w trybie Pzp .

Ponadto, Zamawiający wyjaśnił, że w powyższej mierze związany jest zasadami udzielania pomocy społecznej określonymi w szczególności w przepisach art. 2 i art. 3 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości (art. 2 ust. 1 u.p.s.). Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej (art. 3 ust. 4 u.p.s.). Wobec powyższego, określając przedmiot zamówienia na przygotowanie przez obróbkę cieplną produktów żywnościowych i wydawanie posiłków dla osób uprawnionych do takiej pomocy na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez MOPR, Zamawiający w pierwszej kolejności zobligowany był do uwzględnienia potrzeb osób korzystających ze wsparcia z uwzględnieniem ich często nietypowej specyfiki. Wykonawca winien zatem wykazać się doświadczeniem w realizacji zamówienia właśnie na rzecz takich odbiorców tj. odbiorców objętych pomocą społeczną, w zakresie adekwatnym do zakresu zamówienia, odnoszącym się do liczby przygotowywanych i wydawanych posiłków.

Zasada nienaruszenia uczciwej konkurencji nie może być traktowana jako zasada o charakterze absolutnym, która uniemożliwia Zamawiającemu sporządzenie opisu stosownie do swoich rzeczywistych potrzeb. Za oczywiste należy uznać, że wprowadzanie wymogów co do przedmiotu zamówienia prawie zawsze skutkuje niemożnością wzięcia udziału w postępowaniu jakimś wykonawcy, jednakże nie oznacza to, że zawsze mamy do czynienia z naruszeniem tej zasady. Zamawiający jako gospodarz postępowania określa zakres

zarówno przedmiotowy, jak i podmiotowy, charakteryzujący cel, jaki ma osiągnąć. Zamawiający nie ma także obowiązku zapewnienia możliwości realizacji przedmiotu zamówienia wszystkim podmiotom działającym na rynku w danej branży.

Dalej, Zamawiający podniósł, że W przedmiotowym postępowaniu Zamawiający określa warunki udziału w postępowaniu do wykazania w zakresie minimalnej zdolności zawodowej - minimum jednej usługi zbiorowego żywienia, polegającej na przygotowaniu, poprzez obróbkę cieplną produktów żywnościowych oraz wydawaniu gorących posiłków na rzecz osób objętych pomocą społeczną w ilości min. 8000 szt. W ciągu jednego roku kalendarzowego. Warunek wskazany przez Zamawiającego podyktowany jest uzasadnionymi potrzebami Zamawiającego i ma na celu wyłonienie w drodze postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wykonawcy, który należycie, rzetelnie i sprawnie wykona zamówienie ze szczególnym uwzględnieniem odbiorców końcowych niniejszego zamówienia, a mianowicie osób będących w kryzysie bezdomności, osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, zwłaszcza osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych i z niepełnosprawnościami. Specyfika beneficjenta zamówienia jest szczególna, dlatego zamawiający wymaga, aby wykonawca świadczący usługę dla prawidłowej realizacji tego zamówienia wykazał się minimum jedną usługą w ww. zakresie.

Ponadto, w toku postępowania nie wpłynęły żadne pytania ani wnioski o wyjaśnienie treści specyfikacji warunków zamówienia, w tym zwłaszcza dotyczące warunków udziału w postępowaniu i żaden wykonawca nie złożył odwołania odnośnie treści SWZ. Zamawiający nie miał podstaw do stwierdzenia, że wskazane przez niego warunki udziału w postępowaniu mogą budzić zastrzeżenia potencjalnych wykonawców co do spełnienia warunków udziału w postępowaniu. Mając powyższe na uwadze, należy uznać, że wymagania zawarte w Rozdziale V pkt 1 SWZ nie naruszają zasad uczciwej konkurencji, gdyż wynikają z uzasadnionych, specyficznych potrzeb Zamawiającego a dotychczasowa realizacja umów na przestrzeni ostatnich lat oraz wskazane powyżej obiektywne potrzeby wskazują, że wymagania Zamawiającego są uzasadnione i niewygórowane oraz odpowiadają rzeczywistym potrzebom Zamawiającego.

W związku z powyższym Prezes Urzędu zważył co następuje.

Zgodnie z treścią art. 112 ust. 1 i 2 Pzp zamawiający określa warunki udziału w postępowaniu w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz umożliwiając ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia, w szczególności wyrażając je jako minimalne poziomy zdolności. Warunki udziału w postępowaniu mogą dotyczyć zdolności do występowania w obrocie gospodarczym, uprawnień do prowadzenia określonej działalności gospodarczej lub zawodowej, o ile wynika to z odrębnych przepisów, sytuacji ekonomicznej lub finansowej albo zdolności technicznej lub zawodowej.

Natomiast, w myśl art. 116 ust. 1 zdanie 1 Pzp w odniesieniu do zdolności technicznej lub zawodowej zamawiający może określić warunki dotyczące niezbędnego wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, doświadczenia, potencjału technicznego wykonawcy lub osób skierowanych przez wykonawcę do realizacji zamówienia, umożliwiające realizację zamówienia na odpowiednim poziomie jakości.

Warunki udziału w postępowaniu to określone przez zamawiającego pozytywne warunki uczestnictwa w postępowaniu o udzielenie zamówienia o charakterze podmiotowym, służące ocenie zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia. Należyte wykonanie zamówienia oznacza wykonanie przedmiotu zamówienia zgodnie z umową, czyli z zachowaniem terminu, miejsca, sposobu lub jakości itp. Tak rozumiane warunki udziału w postępowaniu mogą dotyczyć wyłącznie zdolności do występowania w obrocie gospodarczym, uprawnień do prowadzenia określonej działalności gospodarczej, sytuacji ekonomicznej lub finansowej oraz zdolności technicznej lub zawodowej.

Celem ustalenia warunków udziału jest więc wybór wykonawcy gwarantującego należyte wykonanie zamówienia. Przy czym zauważyć należy, że przepisy Pzp precyzują, że warunki muszą odzwierciedlać poziom adekwatny do celów zamawiającego. Nie mogą mieć one zatem ani charakteru marginalnego ani nadmiernego w stosunku do przedmiotu zamówienia.

Zauważenia wymaga, że w świetle przepisów Pzp zamawiający ma prawo, a nie obowiązek sformułowania warunków udziału w postępowaniu. W odróżnieniu od podstaw wykluczenia, które są określone ustawowo, warunki udziału w postępowaniu są każdorazowo indywidualizowane przez samego zamawiającego, z uwzględnieniem granic określonych w Pzp. Swoboda określenia warunków zamówienia obejmuje nie tylko swobodę kształtowania treści warunków, ale również swobodę decydowania, czy warunki zostaną określone. Wynika to wprost z art. 57 pkt 2 ww. ustawy, który stanowi, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy spełniają warunki udziału w postępowaniu, o ile zostały one określone przez zamawiającego. Zatem, ustawa pozostawia zamawiającemu decyzję, czy w danym postępowaniu określić warunki udziału w postępowaniu, stanowiąc jednocześnie, że jeśli takie warunki zamawiający zdecyduje się określić, muszą być one zgodnie z art. 112 ust. 1 Pzp - proporcjonalne do przedmiotu zamówienia oraz umożliwiające ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia. Zamawiający nie ma więc obowiązku ustanowienia warunków udziału w postępowaniu na najwyższym możliwym poziomie¹

Art. 112 Pzp wyznacza granice swobody określania warunków udziału w postępowaniu, którymi są proporcjonalność do przedmiotu zamówienia oraz niezbędność do należytego wykonania udzielanego zamówienia, a także referowanie do zdolności do występowania w obrocie gospodarczym, uprawnień do prowadzenia określonej działalności gospodarczej, sytuacji ekonomicznej lub finansowej oraz zdolności technicznej lub zawodowej.

Poza art. 112 ust. 1 Pzp, wprost nakazującym zachowanie zasady proporcjonalności w postępowaniu, zamawiający formułując warunki udziału w postępowaniu powinien wziąć pod uwagę przede wszystkim wyrażoną w art. 16 ustawy zasadę uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. Zasada ta przejawia się w szczególności w obowiązku zapewnienia przez zamawiającego możliwie najszerszego dostępu do zamówienia wykonawców, którzy są w stanie właściwie zrealizować zamówienie. Postawienie zbyt wąskiego warunku udziału w postępowaniu nie może być narzędziem do sztucznego ograniczenia konkurencji lub bezpodstawnego wyeliminowania niektórych podmiotów z udziału w postępowaniu².

Zatem, zamawiający określając warunki udziału w postępowaniu w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia, powinien mieć na względzie zasadę proporcjonalności wyrażoną w art. 16 pkt 3 Pzp. Proporcjonalność warunku udziału w postępowaniu należy rozumieć jako opisanie warunku na poziomie, który jest usprawiedliwiony dbałością o jakość i rzetelność wykonania przedmiotu zamówienia, nie zaś wprowadzanie nieuzasadnionego z punktu widzenia wykonywania przyszłej umowy ograniczenia w dostępie do udziału w postępowaniu. Proporcjonalność oznacza więc zachowanie równowagi pomiędzy interesem zamawiającego w uzyskaniu rękojmi należytego wykonania zamówienia a interesem wykonawców, którzy przez sformułowanie nadmiernych wymagań mogą zostać wyeliminowani z postępowania.

Zasada proporcjonalności warunków udziału dotyczy w głównej mierze sposobu określenia tych warunków. Okazać się bowiem może, że zamawiający słusznie wymagał posiadania np. doświadczenia w realizacji zamówień o określonej specyfice, jednakże określił ten warunek w sposób nieadekwatny do przedmiotu zamówienia. Proporcjonalność warunku przejawia się nie tylko we właściwym doborze rodzaju zdolności, która będzie podlegała badaniu, ale też we właściwym określeniu minimalnego poziomu tej zdolności, tj. w określeniu minimalnego sposobu spełnienia warunku (np. minimalnego zakresu przedmiotowego).

Posłużenie się w art. 112 ust. 1 Pzp sformułowaniem w sposób umożliwiający ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia oznacza natomiast, że zamawiający nie może swobodnie i arbitralnie kształtować warunków udziału w postępowaniu, nawet jeśli trzyma się kategorii warunków określonych ust. 2, ale przy ich określaniu musi ograniczyć się wyłącznie do wymagań niezbędnych do należytego wykonania zamówienia. Przyjęte przez zamawiającego warunki udziału nie mogą zatem wykraczać poza to, co jest racjonalnie niezbędne do osiągnięcia celu, a więc wyboru oferty pochodzącej od wykonawcy zdolnego do należytego wykonania zamówienia.

Mając na uwadze powyższe ustalenie faktyczne oraz prawne, za nieproporcjonalne do przedmiotu zamówienia (nadmierne) oraz niezgodne z zasadą uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców należy uznać określone w treści warunku udziału w postępowaniu opisanego w Rozdziale V pkt 1) SWZ żądanie Zamawiającego dotyczące realizacji usługi na rzecz osób objętych pomocą społeczną. Zawężenie ww. warunku udziału w postępowaniu do

doświadczenia w realizacji usług których beneficjentami są osoby objęte pomocą społeczną nie znajduje uzasadnienia. Zauważyć należy, że stawiane wykonawcom warunki udziału w postępowaniu powinny znajdować umocowanie przede wszystkim w opisie przedmiotu zamówienia. Tymczasem, opis przedmiotu zamówienia nie wskazuje na specjalne, indywidualne wymagania dotyczące sposobu przygotowania i wydawania posiłków, które mogłyby być realizowane wyłącznie przez wykonawcę, który świadczył usługi wyłącznie na rzecz osób objętych pomocą społeczną. Należy zauważyć, że wprowadzone przez Zamawiającego zawężenie ww. warunku mogło przyczynić się do wykluczenia podmiotów zdolnych do wykonania zamówienia lecz wykazujących się doświadczeniem w realizacji usług tożsamy z przedmiotem niniejszego zamówienia lecz realizowanych na rzecz innej grupy odbiorców, np. usług na rzecz placówek oświatowych w zakresie przygotowania posiłków dla uczniów, czy pacjentów szpitali, którym należy zapewnić wyżywienie adekwatne do stanu zdrowia uwzględniające specjalne potrzeby żywieniowe (różnorodne diety). Nadmienić należy, że zdolny do wykonania zamówienia to nie zawsze taki wykonawca, który wykonał identyczne zamówienie z obecnie zamawianym.

Zauważyć także należy, że z danych historycznych dostępnych na stronie internetowej Zamawiającego wynika, że zamówienia w tożsamym przedmiocie udzielane są przez Zamawiającego co roku. W każdym z postępowań od 2021 r. Zamawiający określając warunek udziału w postępowaniu w zakresie zdolności technicznej lub zawodowej wymagał, aby wykonawcy wykazali się realizacją przedmiotowej usługi na rzecz osób objętych pomocą społeczną. W każdym postępowaniu w tożsamym przedmiocie wpływała jedna oferta od Wykonawcy Klub Studencki Szafa D. Ś. z siedzibą w Szczecinie. Nadmienić należy, że w latach 2016 - 2020 Zamawiający udzielał zamówień w tożsamym przedmiocie w ramach procedury określonej w art. 1380 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych. Zamówienia zostały udzielone również ww. Wykonawcy

Mając na względzie powyższe, należy stwierdzić, że warunek udziału w postępowaniu w zakresie zdolności technicznej lub zawodowej polegający na wykonaniu w okresie ostatnich trzech lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy w tym okresie, minimum jednej usługi zbiorowego żywienia, polegającej na przygotowaniu, poprzez obróbkę cieplną produktów żywnościowych oraz wydawaniu gorących posiłków na rzecz osób objętych pomocą społeczną w ilości min. 8000 szt. w ciągu jednego roku kalendarzowego, został opisany w sposób nieproporcjonalny, tj. w sposób wprowadzający nadmierne ograniczenia oraz godzącym w zasadę uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. W konsekwencji powyższego Zamawiający naruszył przepisy art. 112 ust. 1 w zw. z art. 116 ust. 1 oraz art. 16 pkt 1 i 3 Pzp.

2 lipca 2025 r. Zamawiający wniósł zastrzeżenia od wyników przeprowadzonej kontroli, wskazując, że nie doszło do naruszeń przez Zamawiającego przepisów postępowania ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zamawiający w zastrzeżeniach podniósł, że:

„W pierwszej kolejności zwrócić należy uwagę na zapisy Rozdziału XV pkt 1 i pkt 8 SWZ, zgodnie z którymi przedmiotem zamówienia publicznego są usługi polegające na przygotowaniu poprzez obróbkę cieplną produktów żywnościowych i wydawaniu posiłków dla osób uprawnionych do takiej pomocy na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie. Posiłki będą wydawane przez Wykonawcę po okazaniu przez osoby uprawnione do otrzymania posiłku decyzji administracyjnej wydanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie. Powyższe postanowienia SWZ jednoznacznie wiążą przedmiot świadczenia z beneficjentami pomocy społecznej legitymującymi się uprawnieniem do świadczeń z pomocy społecznej wynikającym z wydanej przez Zamawiającego decyzji administracyjnej.

Tym samym oczekiwanie doświadczenia w realizacji zamawianych usług od podmiotów świadczących przedmiotowe usługi na rzecz beneficjentów pomocy społecznej nie jest warunkiem nieproporcjonalnym, nadmiernym i znajduje oparcie w postanowieniach opisu przedmiotu zamówienia. Co istotne, katalog powyższych podmiotów, które mogą wziąć udział w postępowaniu jest bardzo szeroki, podczas gdy z uzasadnienia informacji o wyniku kontroli doraźnej wnioskować można, iż to kontrolujący w swojej ocenie zawężili ten katalog stwierdzając m.in. że wprowadzone przez Zamawiającego zawężenie mogło przyczynić się do wykluczenia podmiotów wykazujących się doświadczeniem w realizacji usług na rzecz placówek oświatowych w zakresie przygotowywania posiłków dla uczniów czy też na rzecz pacjentów szpitali. W tym miejscu podkreślić należy, iż zarówno uczniowie jak i pacjenci szpitali mogą być i bardzo często są jednocześnie beneficjentami pomocy społecznej. Duża grupa uczniów objęta jest bowiem pomocą w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028 czy też pomocą socjalną przyznawaną na podstawie ustawy o systemie oświaty. Tylko w 2024 r. pomocą w ramach programu "Posiłek w szkole i w domu" objętych było dwa tysiące dwustu dziewięćdziesięciu jeden uczniów. Zatem podmioty świadczące usługi w zakresie przygotowywania i wydawania posiłków na rzecz placówek oświatowych mogły z powodzeniem wziąć udział w postępowaniu. Podobnie

w przypadku pacjentów szpitali objętych pomocą społeczną, chociażby w oparciu o ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (art. 2 ust. 1 pkt 2, art. 7 ust. 2, art. 54) w zw. z art. 36 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 — dalej jako „u.p.s.”). Wystarczyłoby zatem, żeby podmiot świadczący usługę żywieniową na rzecz szpitala dziennie wydawał ok. 20 posiłków na rzecz pacjentów objętych pomocą społeczną, co z uwagi na skalę realizacji żywienia w placówkach służby zdrowia nie jest w żadnej mierze warunkiem nadmiernym.

W nawiązaniu do powyższego wyjaśnić należy, że osobami objętymi usługą żywieniową w ramach przedmiotu kontrolowanego zamówienia są co do zasady te osoby, które spełniają kryterium dochodowe zgodnie z art. 8 ust. 1 u.p.s., a więc których dochód nie przekracza kwoty 1010 zł w przypadku osób samotnie gospodarujących i kwoty 823 zł w przypadku osób w rodzinie. Natomiast warunek udziału w postępowaniu określony w Rozdziale V pkt 1) SWZ w żadnej mierze nie ogranicza się do podmiotów świadczących usługi wyłącznie na rzecz wyżej wymienionych osób. Warunek powyższy ma charakter ogólny i dopuszcza świadczenie usług na rzecz osób objętych jakąkolwiek formą pomocy społecznej. I tak, zgodnie z przepisem art. 36 u.p.s., świadczeniami z pomocy społecznej są:

1) świadczenia pieniężne:

- a) zasiłek stały,
- b) zasiłek okresowy,
- c) zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- d) zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,
- e) (uchylona),
- f) pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki,
- g) świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- h) wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd;

2) świadczenia niepieniężne:

- a) praca socjalna,
- b) bilet kredytowany,
- c) składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- d) składki na ubezpieczenia społeczne,
- e) pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,

- f) sprawienie pogrzebu,
- g) poradnictwo specjalistyczne,
- h) interwencja kryzysowa,
- i) schronienie,
- j) posiłek,
- k) niezbędne ubranie,
- l) usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia i w rodzinnych domach pomocy oraz usługi sąsiedzkie,
- m) specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- n) mieszkanie treningowe lub wspomagane,
- o) pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, w tym usługi wsparcia krótkoterminowego,
- p) (uchylona),
- q) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu treningowym lub wspomagany, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie - w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych,
- r) (uchylona).

Uwzględniając powyższy katalog świadczeń, w postępowaniu objętym kontrolą z powodzeniem mogłyby złożyć oferty podmioty świadczące usługi żywieniowe nie tylko na rzecz beneficjentów pomocy finansowej przyznawanej przez Zamawiającego, ale także m.in. na rzecz:

- 1) Domów pomocy społecznej,
- 2) Schronisk dla osób bezdomnych, w tym schronisk z usługami opiekuńczymi,
- 3) Placówek wsparcia dziennego,
- 4) Ośrodków wsparcia,
- 5) Środowiskowych domów samopomocy,
- 6) Mieszkań wspomaganych,
- 7) Mieszkań treningowych,
- 8) Rodzinnych domów pomocy,
- 9) Placówek wychowawczych,
- 10) Osób objętych usługami opiekuńczymi,
- 11) Osób objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi,
- 12) Osób chorych psychicznie objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi,
- 13) Osób objętych usługami sąsiedzkimi,
- 14) Osób bezrobotnych,
- 15) Szpitali,

- 16) Placówek oświatowych,
- 17) Placówek interwencji kryzysowej,
- 18) Usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.

Pomoc społeczna świadczona jest także w oparciu o szereg innych ustaw jak choćby w oparciu o przytoczoną wyżej ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych czy też m.in. ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (art. 8), ustawę z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Rozdział IV), ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Rozdział VIIIa).

Co więcej, zgodnie z definicją ustawową, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zamawiający w żadnej mierze nie zawęził przedmiotowej definicji w postawionym warunku udziału w postępowaniu. Nie ograniczył tym samym katalogu podmiotów świadczących usługi żywieniowe wyłącznie do tych, które realizują/realizowały te usługi na rzecz osób objętych świadczeniami wyłącznie na podstawie ustawy o pomocy społecznej, a jak zostało to wyżej wykazane, już ten katalog jest bardzo szeroki. Tym samym do postępowania z powodzeniem przystąpić mogły podmioty, które realizowały usługę żywieniową na rzecz osób/rodzin objętych jakąkolwiek formą pomocy społecznej w możliwie szerokim rozumieniu a zatem osób objętych świadczeniami rodzinnymi (ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych), osób uprawnionych do alimentów (ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów), czy też osób uprawnionych do pomocy na podstawie m.in.: ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”; ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych; ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny; ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym; ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi; ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Jak była o tym mowa wyżej, posiłki w ramach zamówienia mają być przygotowywane i wydawane wyłącznie na rzecz osób legitymujących się uprawnieniem do świadczeń z pomocy społecznej przyznanych przez Zamawiającego zatem Zamawiający uznał za zasadne powiązanie doświadczenia podmiotów realizujących usługę właśnie z takimi osobami, których specyfika nie wymaga szczegółowego opisywania w opisie przedmiotu

zamówienia, a wręcz nie powinno mieć to miejsca, żeby w żadnej mierze nie stygmatyzować tych osób. Niemniej jednak, specyfika ta wynika już z samej definicji, która odnosi się do osób i rodzin znajdujących się z różnych przyczyn w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Omawiana usługa nie polega natomiast wyłącznie na przygotowaniu posiłku (ta czynność faktycznie nie wymagałaby jakiegokolwiek rozróżnienia z punktu widzenia beneficjenta posiłku), ale też na jego wydaniu świadczeniobiorcy w miejscu przygotowania, gdzie świadczeniobiorca może ten posiłek skosztować. Stąd Zamawiający uznał, że zasadnym jest, aby wykonawca świadczący usługę miał doświadczenie w kontakcie z osobami, o których mowa wyżej w zakresie zbliżonym do tego, jaki był przewidziany do realizacji w ramach zamówienia.

W konsekwencji powyższego, żądanie Zamawiającego dotyczące realizacji usługi na rzecz osób objętych pomocą społeczną faktycznie stanowi zawężenie warunku udziału w postępowaniu, ale nie jest to zawężenie nadmierne czy nieproporcjonalne, wprowadzające nadmierne ograniczenia, godzące w zasadę uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców.

Na rynku funkcjonuje bardzo rozległe grono podmiotów, które świadczą usługi żywieniowe na rzecz osób objętych pomocą społeczną.

Zawężenie to nie mogło mieć też wpływu na wynik postępowania, jako że w toku postępowania nie wpłynęły żadne pytania ani wnioski o wyjaśnienie treści specyfikacji warunków zamówienia, w tym zwłaszcza dotyczące warunków udziału w postępowaniu i żaden wykonawca nie złożył odwołania odnośnie treści SWZ. Zamawiający nie miał podstaw do stwierdzenia, że określony przez niego warunek udziału w postępowaniu może budzić zastrzeżenia potencjalnych wykonawców co do jego spełnienia odnośnie beneficjentów pomocy społecznej, tym bardziej, że tożsame postępowanie prowadzone pod numerem referencyjnym 341.20.2023 było przedmiotem czynności kontrolnych (nr sprawy DKZP.WKZI.442.15.2024.AO) i zakończyło się informacją o braku podstaw do dalszego prowadzenia kontroli.

Sam fakt, iż do postępowania objętego kontrolą jak i do analogicznych przeprowadzonych w latach poprzednich wpływała oferta tego samego podmiotu nie świadczy o nadmiernym ograniczeniu konkurencji, a raczej o braku zainteresowania wśród wykonawców i to właśnie ze względu na funkcjonującą w powszechnym rozumieniu specyfikę „klienta pomocy społecznej” (często bardzo mylną) a sprowadzającą się do wizualizacji tych osób jako pochodzących z marginesu społecznego, uciążliwych, roszczeniowych, brudnych,

śmierdzących, problematycznych, których nie sposób obsłużyć razem z tzw. „normalnymi klientami”. Takie postrzeganie osób objętych pomocą społeczną jest w dalszym ciągu silnie zakorzenione w polskim społeczeństwie i choć obecnie już często mija się z prawdą to jednak osoby takie również mogą być i są odbiorcami posiłków w oparciu o decyzje MOPR (obecnie CUS) a wykonawcy realizujący usługę żywieniową na rzecz szeroko rozumianego grona beneficjentów pomocy społecznej mają świadomość i doświadczenie w kontakcie także z takimi osobami. Zamawiający zwraca w tym miejscu uwagę, iż do postępowania na „Świadczenie usług przygotowywania i dowozu posiłków dla osób wskazanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie” (Nr sprawy 341-21.2024) jedyną ofertę również złożył wykonawca Klub Studencki Szafa D. Ś. z siedzibą w Szczecinie, pomimo że w warunku udziału w postępowaniu nie zastrzeżono, że usługa ma być realizowana na rzecz osób objętych pomocą społeczną (zamawiający uzna, że wykonawca posiada wymagane zdolności techniczne i zawodowe zapewniające należyte wykonanie zamówienia, jeżeli wykonawca wykaże, że wykonał należycie w okresie ostatnich trzech lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy w tym okresie, minimum jedną usługę polegającą na przygotowaniu oraz dostawie ciepłych posiłków w ilości co najmniej 300 miesięcznie). W tym przypadku zawężenie warunku do osób objętych pomocą społeczną faktycznie nie jest zasadne z uwagi na fakt, iż kontakt wykonawcy z beneficjentami ograniczony jest wyłącznie do dostarczenia posiłku do miejsca ich pobytu. Wobec powyższego, choć przytoczony warunek może spełniać bardzo szerokie grono wykonawców, to i tak zamówienie to nie cieszy się zainteresowaniem wśród potencjalnych oferentów (w latach poprzednich do Zamawiającego wpływały maksymalnie dwie oferty, w tym oferta wykonawcy Klub Studencki Szafa D. Ś.).

W tym miejscu podkreślić należy, iż z wiedzy Zamawiającego wynika, że warunek udziału w kontrolowanym postępowaniu spełniały chociażby następujące podmioty działające na rynku komercyjnym oraz składające oferty w postępowaniach prowadzonych na terenie Gminy Miasto Szczecin:

- a) P.U.H. Martina Catering sp. z o.o., ul. Sarmacka 14D/2, 61- 616 Poznań — w zakresie obsługi Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Szczecinie;
- b) P.H.U. PRESTO G.S., ul. Poznańska 2, 74-200 Pyrzyce — w zakresie obsługi DPS Broniewskiego w Szczecinie;
- c) K.K. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą "C.U.", ul. Gryfa 55a, 73-110 Grzędzice;
- d) IMPEL CATERING sp. z o.o., ul. Słonimskiego 1, 50-304 Wrocław.

Nadto, warunek udziału spełniają wszystkie te podmioty, które realizują usługę żywieniową na analogicznych zasadach lecz w oparciu o zamówienia udzielone w otwartym konkursie ofert tj.

- a) Stowarzyszenie „Złoty Wiek” ul. Hryniewieckiego 9 70-606 Szczecin;
- b) Stowarzyszenie „Feniks” ul. Zamknięta 5, 71-831 Szczecin;
- c) Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej ul. Wieniawskiego 5, 71-142 Szczecin — realizacja zadania w lokalizacjach: ul. Nehringa 14 w Schronisku dla mężczyzn, ul. Strzałowska 24 w Schronisku dla bezdomnych, ul. Piaseczna 4 w Schronisku dla kobiet;
- d) Polski Komitet Pomocy Społecznej Zachodniopomorski Zarząd Wojewódzki ul. Jagiellońska 18/2, 70-362 Szczecin — realizacja zadania w lokalizacji ul. Wyzwolenia 115 w Barze Mlecznym Kogel-Mogel.

Kwestia proporcjonalności warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego doczekała się kompleksowej analizy w doktrynie i judykaturze KIO i TSUE. Określenie „proporcjonalny” oznacza tyle co „zachowujący właściwą proporcję”. Miarą owej właściwej proporcji jest zachowanie niezbędnej równowagi między interesem polegającym na uzyskaniu rękojmi należytego wykonania zamówienia a interesem potencjalnych wykonawców, którzy nie mogą być z góry eliminowani przez wprowadzanie nadmiernych wymagań podmiotowych. Innymi słowy — warunek proporcjonalny to warunek, który nie jest nadmierny, czego stwierdzenie wymaga przeprowadzenia tzw. testu proporcjonalności, polegającego na wykazaniu, że podjęte działania są adekwatne i konieczne do osiągnięcia wybranego celu (zob. przykładowo wyrok z dnia 16 września 1999 r. w sprawie C414/97 Komisja Wspólnot Europejskich v. Królestwo Hiszpanii, czy z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie C-376/08 Serrantoni Srl i Consorzio stabile edili Srl v. Comune di Milano).

Wobec powyższego, mając na uwadze dyspozycję przepisu art. 112 ust. 1 ustawy Pzp, Zamawiający określił warunek udziału w postępowaniu w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz umożliwiający ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia, wyrażając go jako minimalny poziom zdolności i tym samym nie dopuścił się ograniczenia konkurencji lub nieuzasadnionego wyeliminowania niektórych podmiotów z udziału w postępowaniu.

Wobec nieuwzględnienia wniesionych przez Zamawiającego zastrzeżeń do wyniku kontroli Prezes Urzędu Zamówień Publicznych – na podstawie art. 617 w zw. z art. 610 ust. 2 Pzp – 14 lipca 2025 r. (pismo z 11 lipca 2025 r.) przekazał ww. zastrzeżenia do zaopiniowania przez Izbę.

Krajowa Izba Odwoławcza po zapoznaniu się z dokumentacją zgromadzoną w sprawie ustaliła i zważyła:

Izba podziela zaprezentowany przez Prezesa Urzędu w informacji o wyniku kontroli sposób wykładni naruszonych przepisów, a także przywołane orzecznictwo i przyjmuje je jako własne.

Biorąc pod uwagę stanowisko Zamawiającego, Izba nie miała wątpliwości, że również Zamawiający znał stan prawny w zakresie problematyki, której dotyczyła przedmiotowa kontrola. Zamawiający miał przede wszystkim świadomość konieczności ustanowienia warunków udziału w postępowaniu w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia.

Kontrolujący w prawidłowy sposób ustalił stan faktyczny sprawy – Zamawiający nie kwestionował tych ustaleń, nie zgodził się natomiast z oceną warunku udziału w postępowaniu dokonaną przez Kontrolującego. Niecelowym jest zatem w tym miejscu szczegółowe opisanie stanu faktycznego, skoro wynika on ze stanowisk Prezesa Urzędu oraz Zamawiającego.

Zastrzeżenia Zamawiającego dotyczą dokonanej przez Prezesa Urzędu oceny warunku udziału w postępowaniu w zakresie zdolności technicznej lub zawodowej polegającego na wykonaniu w okresie ostatnich trzech lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy w tym okresie, minimum jednej usługi zbiorowego żywienia, polegającej na przygotowaniu, poprzez obróbkę cieplną produktów żywnościowych oraz wydawaniu gorących posiłków na rzecz osób objętych pomocą społeczną w ilości min. 8000 szt. w ciągu jednego roku kalendarzowego.

Kontrolujący zakwestionował celowość zawarcie w ww. warunku wymogu: „na rzecz osób objętych pomocą społeczną”. W ocenie Izby stanowisko Kontrolującego było w pełni prawidłowe. Wskazać bowiem należy, że warunki udziału w postępowaniu należy konstruować

tak, by odzwierciedlały minimalny poziom zdolności niezbędnych do realizacji przedmiotu zamówienia. Istotne jest pogodzenie oczekiwań zamawiającego dotyczących wiedzy fachowej i umiejętności wykonawcy, z maksymalnym, racjonalnym poszerzeniem kręgu potencjalnych wykonawców, którzy mogliby złożyć ofertę w postępowaniu. Takie zresztą stanowisko wynika również z orzecznictwa na które powołał się sam Zamawiający. W ocenie Izby wymóg by określona w treści warunku zrealizowana została „na rzecz osób objętych pomocą społeczną” był nadmierny i nieproporcjonalny do przedmiotu zamówienia. Wymóg taki stanowi znaczące ograniczenie kręgu potencjalnych wykonawców – o zamówienie mogli się ubiegać bowiem wyłącznie ci, którzy wykonali usługę zbiorowego żywienia, ale szczególnego rodzaju, zawężoną wyłącznie do osób korzystających z określonego sposobu pomocy ze strony państwa (bądź samorządu) i jego instytucji. Zamawiający nie wykazał jednak, że przedmiot zamówienia pod tym względem był na tyle szczególny, że uzasadniał wprowadzenie takiego obostrzenia. Nie ma zatem racjonalnego wyjaśnienia dlaczego z możliwości ubiegania się o zamówień miał np. podmiot realizujący usługę żywienia pacjentów szpitala.

Argument Zamawiającego wskazujący na konieczność weryfikowania osób pod kątem ich uprawnień do korzystania z posiłków jest niezasadny – Zamawiający nie określił żadnego sposobu takiego sprawdzania. W opisie przedmiotu zamówienia brak jest wskazania na taki aspekt świadczenia usługi, który dałoby się logicznie powiązać z wymogiem doświadczenia w wydawaniu gorących posiłków na rzecz osób objętych pomocą społeczną.

Zarówno warunek udziału w postępowaniu, jak i poszczególne wymagania wchodzące w jego skład, stanowią ograniczenie w dostępie wykonawców do zamówienia, zamawiający winien dążyć do wprowadzenia wymogów, które są faktycznie niezbędne. Błędem jest zatem wprowadzenie obowiązków nie mających bezpośredniego powiązania ze sposobem realizacji przedmiotu zamówienia. Kontrolujący prawidłowo uznał więc, że wymóg dotyczący wydawania gorących posiłków na rzecz osób objętych pomocą społeczną był nadmierny. Zamawiający nie przedstawił żadnej argumentacji, która dawałaby podstawę do uznania, że ograniczenie kręgu potencjalnych wykonawców do takich, które realizowały określone zadania na rzecz osób objętych pomocą społeczną było uzasadnione.

Izba stwierdziła, że wynik przedmiotowej Kontroli Doraźnej został ustalony w sposób prawidłowy. Tym samym w ocenie Izby, zastrzeżenia Zamawiającego (Gmina Miasto Szczecin - Centrum Usług Społecznych w Szczecinie (dawniej Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie)) nie zasługują na uwzględnienie.

Wobec powyższego, Krajowa Izba Odwoławcza wyraża opinię, jak w sentencji uchwały.

Przewodniczący:

.....

.....